Anul IV. Nrul 17—18 Prețul unui exemplar 3 Lei Timişoara, 4 Mai 1930.

Svastica Banatului

ORGAN SAPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub presidenția D-lui A. C. CUZA.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari şi muncitori Lei 200 | Pentru bănci şi fabrici . . Lei 500
Pentru intelectuali . . . . . „ 300 | Abonament de sprijin . . . „ 1000
Jugoslavia 260 Dinari America 4 Dolari

Director-proprietar: ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA: TIMIŞOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

Scrisoare către Preoţi

de Prof. Dr. N. C. PAULESCU.

Omenirea suferă de nişte boli sufleteşti grozave, numite *Patimi*, — ce sunt urmate numai de nenorociri şi dezastre.

Patimile sunt în număr de patru şi anume: *Beția, Desfrâul, Hoția şi Trufia.*

Isus Cristos a venit pe pământ ca să *combată vițiile* şi Evangheliile sunt pline de precepte îndreptate împotriva lor.

Apostolii au urmat exemplul Invăţătorului divin şi Epistolele lor conţin nenumărata anateme în contra patimilor.

Preoţii, care sunt succesorii Apostolilor, au deci *o datorie de căpetenie,* — aceea d'a se opune din răsputeri acestor flagele. De altfel, ei au fost creaţi tocmai pentru acest scop, — şi în ultimă analisă, Biserica n'are altă ţintă decât să se *împotrivească vițiilor.*

Biserica e un fel de *Şcoală,* — compusă din Invăţători (Preoţi) şi din Şcolari (Popoarele). Or, Şcolarii au tot dreptul să se apere *singuri* de patimi,... mai ales atunci când nu mai sunt apăraţi de apărătorii lor naturali, — adică de Cler.

Şi de ce Clerul nu îşi mai îndeplineşte astăzi această misie divină?

Pentru că e infectat, *în parte,* tocmai de patimele blestemate pe care e chemat să le desfiinţeze. Astfel, e incontestabil că, printre Clerici, sunt unii beţivi, — alţii desfrânaţi, — şi mulţi sunt cupizi. In plus, viţiul trufiei s'a încuibat adesea în Episcopie, care, — alergând după măriri deşarte, — au comis crime sacrilege, ca *schisme* şi *erezii...* Ba chiar, de multe ori, au deslănţuit urgia infernală a răsboiului,... când Cristos îi trimisese să *înfrăţească popoarele.*

Prin urmare, Preoţii s'au deochiat, prin vina unora din ai lor, — şi, fiind ei înşişi pătimaşi, au fost puşi în imposibilitate d'a se mai împotrivi patimilor.

Ei au fost astfel învinşi de Diavolul.

Dar, această înfrângere ruşinoasă a fost exploatată de duşmanii de moarte ai Creştinismului, — de Jidani şi de Francmasoni, — care s'au grăbit să întinză pata infamantă, — dela câteva capre râioase, — asupra întregei tagme preoţeşti. Prin calomnii meşteşugite, slugile Satanei au reuşit să discrediteze Clerul creştin în faţa popoarelor şi l'au făcut să piarză orice autoritate morală. Cu chipul acesta, ei au ajuns să *descreştineze* mai tot apusul Europei.

In multe ţări occidentale, — ai căror locuitori au devenit în mare majoritate *atei,* — preoţii sunt astăzi un ociect de râs şi de batjocură. Ei sunt persecutaţi de Guvernele Franc-masone, care îi maltratează, îi închide, îi expulzează, sau îi jefueşte şi îi lasă să moară de foame.

Şi această vrăjmăşie se explică prin faptul că orice patimă produce, — în mod instinctiv, — un sentiment de desgust, de scârbă, de repulsie, care se schimbă uşor în *ură,* — mai ales la indivizii ce *nu mai sunt creştini.* Sunt ateliere de lucrători în Paris, în care un preot ar fi în primejdie să fie sfâşiat.

O pildă tipică e şi aceea a jidanilor, care sunt *urîţi de lumea întreagă,* numai şi numai pentru că sunt *viţioşi* într'un grad extraordinar.

La noi, Preoţii nu sunt prigoniţi de Guvern, care nu e cu totul franc-masonic. Dar, starea lor nu e mai bună ca aceea a celor din Apus.

Ei sunt *despreţuiţi* de popor, care e pe cale d'a *îşi pierde* credinţa, — şi sunt *striviţi* de Autorităţi, care îi consideră ca pe nişte cantităţi neglijabile, — ca pe nişte mici şi plicticoşi slujbaşi ai Statului (?), — ca pe nişte belele, tolerate (după cum spun *ierofagii*) „din cauza eresurilor stupide ale mulţimei inculte".

De altfel, uitaţi-vă la situaţia mizerabilă în care vă găsiţi.

Sunt preoţi care primesc, ca leafă, nici cât cel din urmă dintre argaţi, — şi sunt obligaţi, ca să îşi poată hrăni familia, să cerşească sau să vândă pe bani harurile divine, mărdăgindu-le şi favorizând superstiţia.

Până acum câţiva ani, mulţi dintre ei erau îngropaţi cu talerul...

Iată în ce hal se află Preoţimea creştină, — de pe urma patimilor,... când ea ar trebui să fie *în fruntea Omenirei.*

Se înţelege uşor cum Şcolarii, adică Popoarele, — părăsiţi de Invăţătorii lor, adică de Preoţi, — s'au văzut obligaţi să se apere *singuri* de viţii.

Dar, — după cum copiii au mare nevoe de părinţii lor, — tot aşa şi Creştinii au absolută trebuinţă de sprijinul Invăţătorilor lor naturali, — şi voi sunteţi Invăţătorii popoarelor, prin *poruncă dumnezeiască.* Vouă v'a zis Cristos: *Mergeţi şi învăţaţi toate neamurile.*

Deşi înjosiţi, — prin patimi, — sunteţi de viţă înaltă şi nobleţa voastră, pe care n'o puteţi perde, e eternă. Sunteţi *preoţi în veac...* şi prin voi se dobândeşte mântuirea.

Creştinii vin deci, prin mine, să vă roage să fiţi *directorii* lor spirituali, — adică să le *dirijeaţi* primii paşi şi să le arătaţi *direcţia* pe care trebue să o urmeze, pentru ca să ajungă la bun sfârşit.

Şi cum le puteţi indica această *direcţie?*

Pur şi simplu prin *exemplul personal.* Intr'adevăr, Creştinii au nevoe de un *model perfect* pe care să-l urmeze, — şi acest model viu trebue să fie întrupat în voi înşivă. Intr'un sat, bunioară, preotul trebue să nu fie nici beţiv, nici curvar, nici hoţ, nici trufaş. Şi atâta tot. Nu i se cere nimic mai mult. Iar sătenii nu vor avea altceva de făcut, decât să se ia după dânsul şi să îl imite.

Nu e treaba mea să vă arăt cum să vă feriţi de patimi. Dar cred că, prin rugăciuni fierbinţi către Cel a-tot-puternic şi prin *bună-voinţă,* veţi căpăta isbânda în contra Diavolului ispititor, — căci scris este: Voeşte şi vei putea.

In sfârşit, vi se mai pretinde ca, din când în când, să rostiţi câte o mică *predică* asupra patimilor, fie în Biserică, fie mai ales în adunările Creştinilor...

Biblioteca Centrală Universitară Cluj / Central University Library Cluj

Unde sunt banii?

In biblioteca „Voinicilor" se arată prin fraze subliniate că vechii guvernanţi, au fost izvorul tuturor relelor, că au „cărat acasă bani cu sacul", etc. „Toată activitatea lor a fost *furt,* şi iar *furt*".

Nu mă transform în apărătorul guvernelor trecute, dar iată că din însăşi cifrele publicate în Buletinul Ministerului de Finanţe de acum — deci oficiale — ca să pomenesc de aceia care a fost mai mult învinuită că ar fi furat acasă banii cu sacul şi cu camioanele — a încheiat exerciţiul 1926 cu excedent, iar leul era 3.58.

Am ruga pe d-l prim-ministru Maniu şi pe d. Alarm Madgearu, ministru de finanţe, să ne explice şi nouă cum se face că anul 1929 se încheie cu atâta deficit, când toate impozitele pe anul menţionat au fost sporite atât cât numai noi contribuabilii ştim.

— S'a furat subt ceilalţi, sub dv. nu se fură! Foarte bine, dar unde-s banii! Sub dv. nu să fură. Dar sub ce guvern un ministru sărac şi-a cumpărat în a 7-a lună de ministeriat casă de 7 milioane, şi-a plătit datoriile a 10 ani de opoziţie şi în cursul unei luni, a putut fura „legal" şi nevasta unui ofiţer superior.

Ce preşedinte de Consiliu a plătit 11 milioane datorii după o guvernare de câteva luni şi ce prim-ministru ar fi îndrăznit în mijlocul sărăciei de acum să urce dela 6 milioane la 73 milioane 168.420 lei cheltuelile sale personale „*întâmplătoare*" sau „*neprevăzute*".

Recunoaştem că „*neprevederea întâmplătoare*" a d-lui preşedinte de Consiliu faţă de vechii preşedinţi de guvern, este în proporţie. Ce Vidrighini au avut calea ferată până acum şi câţi consilieri tehnici („băgători de seamă"). Ţara a ajuns o moşie luată cu arendă, iar fiecare ministru stă în ţară doar pe timpul treeratului ca să-şi poată încasa bani de cheltuială.

Câte zile într'un an a stat d. Mironescu în ţară? Dar d. Răducanu?

Pentru d. Lugojanu dece nu am lua un apartament la Paris şi un vagon perpetuu la Simplon?

Cât a stat d. Von Vajda la Viena şi de când a plecat d-l Aurel Von Vlad? Amândoi au fost supăraţi. Dar cât trebue să plătim unuia ca să nu mai vie şi celuilalt, ca să nu se ducă? Cât ne costă călătoria de nuntă a d-lui Popovici la Barcelona; d. Madgearu când mai pleacă la Londra ca să ne fericească cu sarea şi cu marea (flota comercială) aşa cum ne-a fericit cu chibriturile şi petrolul? Dar d. De Re. când se mai supără odată ca să plece a doua oră?

Şi fie care ministru când pleacă e însoţit de un întreg alai, care desigur nu mănâncă pâine

cu brânză, nu stă la hotelurile din fobourgurile Parisului şi nu cheltueşte din banii proprii. Pe lângă aceştia excelenţele nu uită dă ducă şi geamandanul plin cu bani munciţi de alţii, care depuşi la băncile elveţiene, engleze, olandeze sau franceze, să-i scutească de o muncă viitoare sau, într'o eventuală prăbuşire a ţării, să-i ferească de a ajunge ce-au ajuns marii Duci după prăbuşirea Rusiei. Până când şi fostul ministru de tristă memorie al armatei defensive şi oropsite, nu mai putea face revelionul decât la Paris. Nu ştiu câte miliarde, în plus, impozite în cursul anului 1929 şi nu ştiu cât deficit ; iar averea ţării, jumătate amanetată în străinătate. Nu se fură sub lăcustăreasca guvernare de madgerească fiscalitate, nu se fură, dar... unde-s banii?

Ajungem la concluzia că avem în prezent în ţară două mentalităţi: una latină şi alta teutono-habsburgo-armeană.

Cea latină o formează fostele guverne, pe care le-am putea exemplifica printr'un drumeţ sau ostaş, care trecând pe lângă o vie (budget) ia un strugure, doi, trei.

Cea teutono-habsburgico-armeană e formată din guvernul de astăzi şi e reprezentată: *a)* printr'o santinelă germană din vremea ocupaţiei, care nu fură un strugure, dar cu un „bon" sau o „ţidulă" — cum i-ar spune d. prim-ministru — (ţidulă pe care nimeni n'o plăteşte) îţi ia toţi strugurii din vie şi jumătate din însăşi viţa viei. Poţi spune că a furat?

Doamne fereşte.

b) Printr'un diplomat habsburg, care plăteşte „anumita presă" din ţară şi mai ales pe cea din străinătate pentru ca să ne dovedească nouă — ei dela Londra — cât de fericiţi suntem aci sub actuala guvernare, care declară în Cameră că în ţară *nu sunt comunişti*, iar la Regenţă că *voinicii* sunt necesari pentru a lupta împotriva comuniştilor ; comuniştilor aliaţi în alegeri, că *voinicii* sunt necesari pentru dărîmarea *oligarhiei*.

Un diplomat habsburg care-şi iubeşte ţara ca un alias Herman Schwartz nevasta, iar după ce o omoară, dă vina pe David Guttmann.

c) Printr'un armean, care vârîndu-ţi degetele în ochi şi făcând spume la gură, îţi schimbă o pereche de boi pe un catâr, catârul pe un purcel, purcelul pe o gâscă şi gâsca pe... o sută de legi fiscale şi o lege a alarmismului.

Poate spune cineva că actualul guvern fură? Nu.

La un astfel de guvern cu cinism de criminal de rând e nevoe ca cineva să se ascundă sub canapeaua prezidenţiei de consiliu...

Noi, contribuabilii, fericiţi de actualul guvern, ne cam închipuim ce bucurie de impozite sunt pe drum. Nu cu toţii, însă, ne dăm seama de ce ne aşteaptă. Redau numai o frază dintr'un număr trecut al ziarului „Curentul", al cărui director e deputat guvernamental; *„se pare că însăşi legea drumurilor va fi modificată pentru a se face o nouă bază (?) de calcule a acestor impuneri, care actualmente INTREG în unele locuri TOTALUL IMPOZITELOR ORDINARE ALE FISCULUI".*

Sau, mai pe scurt, oameni buni, în loc de a vă strădui cu plata, deschideţi mai bine larg uşa casei dela început şi chemaţi perceptorul cu toba. Deschideţi şi mormintele părinţilor, poate unii din ei au fost îngropaţi cu verighete. Deschideţi tot, daţi tot, căci în vremea *guvernului de ocupaţie*, nu se fură un strugure, ci se ia viea cu totul, dar „se ia legal", cu nişte legi faţă de care furtul înseamnă cavalerism.

Fiscalitatea de astăzi a întrecut fumăritul, drumăritul şi oeritul din trista epocă a fanarioţilor. Atunci, cel puţin, stăpânirea plătea peşcheş la Poartă, dar d. Maniu unde plăteşte?!

Singurul lucru ce ne-a mai rămas este să ne aruncăm pe drumul ascensorului, înaintea domnului, să ne jucăm de-a sinuciderea sau să emigrăm.

Se spune că unii „ameninţă" Regenţa, iar alţii (honigmannii) se reped s'o apere. Noi, contribuabilii, nu strigăm, nu ameninţăm, noi degeaba gemem, căci am intrat în agonie. Doar atât mai putem şopti: *Nu se fură, dar unde ne sunt banii!*

Se pare că în sufletul ce ne-a mai rămas se furişează părerea de rău că nu ne-am născut şi noi maghiari, armeni ori săcui în această ţară.

Am avea şi noi dreptul ca să ne plângem la Liga Naţiunilor... Ar avea cine să ne audă şi pe noi.

I. Brateş.

Groaznica nenorocire din Costeşti.

In Vinerea sfântă a Paştilor, le-a fost dat locuitorilor orăşelului Costeşti să fie înveşmântaţi în cel mai dureros doliu ce a putut vre-odată să lovească o localitate.

In timpul prohodului, dela o lumânare, s'a aprins panglica unei coroane din acele ce sunt atârnate de jur împrejurul zidurilor mai tuturor bisericilor dela sate.

Focul s'a propagat de îndată, la frunzele de ceară ale coroanelor şi astfel s'a produs panică.

In zadar striga bietul preot îndemnând lumea să iasă în linişte.

Din nefericire biserica era prea mică, construită din lemn, cu tavanul în jos şi acoperită cu şindrilă. Răul cel mare a fost, că spre altar se afla învăţătorul satului cu copiii şcolii, cari cântau în cor. De fapt biserica era plină numai de copii. Spre uşă erau femeile, cari voind a-şi salva copiii, au dat năvală spre altar, producând o învălmăşeală de nedescris.

In timpul acesta brânele de sus, cuprinse de flacări, trosneau înfiorător.

Fumul făcea aerul de nesuferit, iar de pe coroanele de ceară de sus se scurgea pe capetele şi trupurile nenorociţilor picuri uneori de ceară aprinsă.

Lumea, înebunită, se strivea luptându-se să iasă.

Cei ce cădeau erau călcaţi în picioare şi astfel mormane de trupuri s'au făcut maldăre la eşire. In zadar, câţiva din afară au încercat să deschidă uşa.

Uni din ei au fost şi ei traşi înăuntru, de cei cari cu disperare îşi căutau scăpare.

Deodată cam dela vre-o jumătate oră dela isbucnirea incendiului acoperişul de şindrilă cu bârnă cu tot într'un trosnet înfricoşetor se prăbuşeşte asupra mulţimei care se lupta cu moartea. O clipă s'a făcut întuneric, apoi flacările ca mii de limbi s'au înălţat şi mai îngrozitoare, luminând sinistru.

Toţi oamenii din Costeşti şi din satele apropiate alergaseră la locul sinistrului, căci toată lumea avea de plâns câte un suflet.

In altar bietul preot, un munte de om, preotul Vişinescu, ţinându-şi copilul în braţe se sbate ca să scoată drugii de fier dela ferestre dar în zadar. Lumea de afară îl vedea cum se agăţa de barele dela ferestre.

In cele din urmă îşi făcea numai cruce şi apoi se prăvăli pe spate cu copilul în braţe, strângând la piept şi sf. evanghelie.

Sosind pompierii din Piteşti la ora 9 au procedat la ce se mai putea salva.

Intervenţia lor n'a fost zadarnică. S'a mai scos din dezastru încă 17 oameni răniţi.

Lumea din sat spune că dacă şeful de depou din gara Costeşti ar fi binevoit să dea pompa de incendiu din gară, care i-a fost solicitată încă dela început, s'ar fi putut salva multe vieţi.

Biserica, deşi propriu zis e capelă de cimitir, are 12 m. lungime şi 5 metri lăţime.

Uşa era îngustă numai de 70 cm. şi costruită în întregime din bârne şi şindrilă.

Radu Vasilescu, comerciant a pierdut cinci copii. Ionescu restauratorul gărei Costeşti 3 copii, dintre cari unul era elev în şcoala militară.

S'a pierdut aproape toată copilărimea şi tinerimea, nădejdea Costeştilor.

Pe şosea de azi dimineaţă se vede trecând spre Costeşti şiruri de trăsuri, automobile, căruţe şi cârduri de oameni pe jos.

La intrarea în Costeşti, zăbranice şi steaguri negre spânzurate la case arătau că jalea e pretutindeni.

De pe dealul pe care fusese această bisericuţă venea un miros pătrunzător de carne arsă.

Pe podeţul, care trece apa Teleormanului se vedeau venind femei răcnind de disperare şi plângându-şi sgomotos copiii.

Pe şosea soţia preotului cuprinsă par'că de nebunie se sbătea în braţele câtorva femai care căutau să o liniştească.

In valea de lângă bisericu[ţă] sub caişii şi cireşii înfloriţi [se] vedeau numai cadavrele carbo[ni]nizate.

Intre ele erau aprinse lumânări şi femei nespus de multe [se] tânguiau.

Cadavrele erau acoperite c[u] velinţe văigate. De sub velin[ţe] se vedeau ghete arse, genunc[hi] despicaţi, cranii desfăcute de tru[p] şi picioare şi mâini desprinse.

Era moartea, care îşi întinse[se] aripa ei monstruoasă peste ace[st] covor de verdeaţă şi sub o stră[lucitoare] şină de flori cari ningeau pes[te] trupurile neînsufleţite.

Pe deal, pe locul bisericii p[e] partea dreaptă, cineva îmi arăt[a] câteva rămăşiţe omeneşti şi u[n] picior de copilaş. Erau ale so[ţiei] şi copilului controlorului fi[]nanciar Serafim. Pe locul altaru[]lui, zăcea cu genunchii îndoi[ţi] având un copilaş în braţe, pre[o]tul Vişinescu. Alături, se mai ve[]deau scoarţele arse, ale cărţil[or] bisericeşti.

Clopotele bisericii şi căldare[a] de botez erau topite.

Autorităţile sosite la faţa lo[]cului au constatat, că în biseri[că] au murit 108 persoane, iar nu[]mărul celor răniţi este de 17.

Şi-au împărţit ajutoare băneş[ti] între cei loviţi de nenorocire.

Dar cine poate despăgubi a[]ceasta comună, care şi-a pierd[ut] aproape tot tineretul.

Groaznica nenorocire din Cos[]teşti pare a fi un avertismen[t] aspru alui Dzeu, către tinerime[a] română, care nu mai ascultă d[e] sfaturile părinteşti ale preoţil[or] noştri, ci îşi fac de cap, cum [îi] îndeamnă cei întovărăşiţi cu sa[]tana.

Dacă copiii din Costeşi ar [fi] ascultat de cuvântul preotului nu şi-ar fi făcut de cap, nici un o[m] n'ar fi trebuit să moară în bise[]rică. Copiii însă au uitat că su[nt] în faţa Altarului lui Hrisros [şi] au început a se bate şi îmbrânc[i] ca să scape mai curând, ceea c[e] i-a făcut să nu scape nici unu[l].

Tinerime română, i-a seam[a] că Dzeu nu bate cu bâta.

Au murit 50 copii nevinovaţ[i] ca să vedeţi voi, cei mulţi, cale[a] adevărului.

Dacă nu veţi asculta de se[r]vitorii Altarelor lui Hristos, aş[a] vă veţi stinge, cum sau stins c[ei] 54 camarazi de ai voştri în Cos[]teşti.

Inţelegeţi averiismentul lui Hris[]tos! Nu călcaţi poruncile Lui!

Biroul „CONCORDAT" BUCUREŞTI 2,
— B-dul Basarab Nr. 48 —
Autorizat de Tribunal, execută conştiincios orice chestiune administrativă, comercială, financiară, etc. etc. etc. Mijloceşte orice afacere în Capitală. Onorar după tarif şi învoială. Adăogaţi marcă de răspuns, la orice scrisoare. 1—15.

Cetiţi şi răspândiţi „Svastica Banatului"

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ce ar fi de capul dlui Bocu, dacă nu ar minţi?

Paşalicul de vest al ţării, directorul de cabaret al dlui Bocu, cu o sumedenie de inspectori generali ai aerului („Luftinspectori"), face şi glume de prost gust, prin publicarea de *„comunicate oficiale"*, *mincinoase.*

La acest directorat funcţionează un birou al presei, condus de un eminent ziarist şi bun român: dl Montani. Tot aici lucrează şi cunoscutul poet german Victor Orendi Hommenau, bine cunoscut în cercurile literare româneşti.

Inainte de Paşti, când dl Montani a fost plecat din Timişoara, dl Bocu în mod samavolnic şi caracteristic bocesc, a dat un comunicat în numele biroului presei, al cărei şef era absent, în legătură cu bazaconiile ce obicinueşte a le vorbi la diferite ocaziuni şi pentru care mereu este încolţit de presă.

„Dreptatea" organ oficial al partidului naţional-ţigănesc, din 17 Aprilie 1930, pe pag. IV, într'un articol asupra dlui Bocu scrie textual:

...*„Biroul presei care funcţionează pe lângă directoratul 7 Timişoara, a publicat* după stenogramă *aceste declaraţii, în ziarul „Voinţa Banatului"* singurul organ românesc *din localitate"*.

Cu dispreţ reproducem aceste rânduri ce cuprind trei mari minciuni:

1. Biroul presei n'a stenografat vorbirea lui Bocu.

2. Ea a fost publicată în „Voinţa Banatului" conform ordinului dat de dl Bocu, cu un text, ce a convenit directorului încolţit din toate părţile pentru hăbăucia sa grandomană.

3. In „localitate", adecă în Timişoara apar următoarele gazete româneşti politice, săptămânale: „Svastica Banatului", „Renaşterea", „Aurora Banatului" şi „Plugarul român".

In consecinţă, dovedim, că dl Bocu minte oficios, pentru că este complect zăpăcit la cap şi nu mai vede nimic, decât preamărirea sa personală.

El este cel mai bun patriot, el a făcut România Mare, el este cel mai „cuminte" om din ţară, este cel mai „democrat" politician, cu o maşină de $1\frac{1}{2}$ milion lei, el a făcut Alba-Iulia, el a inventat praful de puşcă şi dacă n'ar fi el, nici soarele n'ar mai răsare în România Mare.

In viziuuile şi halucinaţiunile sale paranoice vede pe un român frânt pe roată şi crede, că e un străbun al său, cu numele de Pavel Bocu — ce în realitate n'a existat.

Pavel Bocu, erou naţional român, frânt pe roată *n'a existat.* Bocu al nostru face teatru cu această poveste paranoică.

Bocu e bolnav. Serios bolnav. A plecat, la Paşti, la Viena şi acuma s'a dus la Karlsbad. S'a prea îndopat la Paşti şi s'a dus omul să-şi uşureze burta.

Dar nu burta trebue tratată la el, ci **capul**. Acolo este pericolul, acolo este scurt-circuitul (Kurzschluss) catastrofal, scurtcircuitul paranoic, scurt-circuit naţional-ţărănesc.

In Franţa este un fost ministru, care se chiamă: Boncur. Şi acesta este înrudit cu Sever Boncur al nostru din Lipova. El este înrudit şi cu Tutan-Kamon şi cu Ramsès al II-lea. Cu Constantinescu Porcu, nu.

In interesul său propriu, îl sfătuim să plece imediat la un sanatoriu de nervi, — cum a fost şi Vaida — până nu e prea târziu şi acolo să indice singur diagnoza: ideea fixă de a fi om cu minte şi nepot de revoluţionar: *paranoia.*

Un morb greu şi aproape imposibil de vindecat.

Nu am doctoratul în medicină, dar afirm cu tărie, că toate clinicile de boli mentale, din Europa, vor confirma diagnoza mea pusă dlui Bocu. La mulţi de felul acesta am făcut injecţii de mercur, în timpul, când funcţionam ca medic auxiliar la clinica din Viena.

A. Ţieranu.

Un proces interesant la Curtea de Apel Timişoara.

Unde duce obrăznicia jidovească şi pe ce se risipesc banii adunaţi cu atâta trudă de contribuabili!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Maiorul Doctor Gheorghe Soşu Transilvanu stabilinduse în aşteptarea pensiei sale de ofiţer invadid de războiu în comuna Chişoda spre a exercita acolo medicina, s'a izbit de un concurent în persoana medicului de circumscripţie jidanul Iţic Leibu Braun sau Carol Avrun care prin zestrea balabustei, deşi nu poseda autorizaţie din partea Ministerului, a ajuns să înlocuiască pe d-l medic primar de judeţ. Cu atât cinism a lucrat jidovul confundând România cu Palestina, că prin manopere frauduloase a ajuns ca Serviciul Sanitar al judeţului să emită contrar legii 2 ordonanţe prin care se ridica D-rului Soşu Gh. dreptul de a mai practica medicina în judeţul Timiş-Torontal!!

Curtea de Apel în complectul ei sub preşidenţia D-lui Călinescu şi judecând în ultimă instanţă fără drept de apel, văzând după ample deliberări cam în ce fel stau lucrurile, a anulat ordonanţele încriminate, depunând pe Maiorul Medic Doctorul Soşu Gs. Transilvanu, laureat al Fac. Medicină Bucureşti; Doctor în Drept şi Doctor în Matematici în toate drepturile sale. Din partea prefecturei au fost 2 avocaţi; iar reclamantul, ca Doctor în drept si-a susţinut singur cauza.

Rămâne acum, ca medicul jidov Braun să-şi primească şi pedeapsa pentru manoperile întrebuinţate asupra cărora Parchetul General a şi fost sesizat.

Dr. Soşu-Transilvanu

Din viaţa satelor noastre.

Belinţ. In ziua de 21 Aprilie, Constantin Mateica s-a dus la casa lui Petru Ţundrea şi a bătut la fereastră ca să iasă nevasta lui Ţundrea, cu care era în relaţii intime.

Nevasta a eşit la stradă şi i-a spus lui Mateica să plece, că bărbatul ei este acasă. Intrând în casă, bărbatul o întreabă cine a bătut în fereastră. Femeea n-a vut să spună. Atunci Ţundrea a eşit în stradă şi s-a luat după Mateica, pe care l-a ajuns la o distanţă de 100 paşi. Mateica s-a oprit şi i-a pus revolverul în piept lui Ţundrea şi a tras de trăgaci. Arma n-a luat foc. Ţundrea a spus că nu are nimic cu dânsul şi a venit numai să vadă cine este. A venit apoi acasă.

Mateica s-a dus la prietenul său de cruce, la Ştefan Popescu, cu care s-au reîntors la locuinţa lui Ţundrea.

Aici au ridicat uşa din ţiţâni şi au pătruns în tinda casei unde i-a eşit Ţundrea în cale.

Popescu a ridicat un cuţit de pe masă şi s-a repezit asupra lui Ţundrea. Acesta văzându-se ameninţat de a fi ucis, a ridicat şi el un cuţit şi la înfipt de 4 ori în pieptul lui Popescu. Mateica stătea la o parte şi trăgea cu revolverul, care n-a vrut să ia foc.

Ţundrea l-a lovit cu cuţitul de 6 ori şi pe Mateica care în urma rănilor primite a murit. Popescu e pe moarte.

Autorităţile au făcut o anchetă la faţa locului şi au constatat, că Ţundrea a ucis pe cei doi agresori în legitimă apărare.

După dresarea actelor legale, Ţundrea a fost lăsat pe picior liber.

D. L. L.

*

Jebel. In ziua de Paşti, „Cercul Academic Bănăţean" secţia Bucureşti, a aranjat în comuna noastră un festival artistic urmat de dans, care a reuşit foarte bine. In special a fost de remarcat corul bărbătesc, condus cu pricepere de Dl. V. Vărădeanu student în filosofie; care cor ne-a delectat cu frumoasele cântări executate f. bine şi cu precisiune. S'a cântat: „Cristos a înviat" „Mă suii în deal la cucă" de I. Perian, „Victoria" de Möhring, „Ernani" de Verdi, „Dorul Ardeleanului" etc. cari au stârnit ropote de aplauze din partea publicului, care nu se sătura ascultând. Am avut o deosebită satisfacţie auzind corul acela f. bun, care numai fală ne poate face pe unde merge. Afară de coruri s'au declamat poezii de către Dnii Oltean şi Moga. La urmă s'a jucat o dramă în două acte cu mare succes. După program a fost dans până'n zori. Prin debutul Cercului Academic Bănăţean la Jebel, prin programul lor artistic încă odată — ceea ce ne face cinste — că „tăt Bănatu-i fruncea".

Gheorghe Dina.

*

Şiclău. Prima zi de Sf. Paşti a fost pentru locuitorii comunei Şiclău, o dublă sărbătoare. In această zi măreaţă care simbolizează triumful credinţei creştine, studenţii acestei comuni au aranjat o frumoasă serbare culturală-religioasă pentru a ridica nivelul sărbătorii. Programul a fost alcătuit din conferinţe instructive, declamări, şi o piesă de teatru. Se remarcă conferinţa bine studiată a stud.-teolog I. Nădăban, apoi simpatica D-şoară Stella Mariş şi studenţii: Moga. Ţucudean, Cociş, Sfăt, Codreanu F. şi I. Codreanu care toţi au contribuit la reuşita serbării. Sprijinitorii morali ai acestei demne şi apreciate serbări au fost: Păr. N. Codreanu, Antonescu notar şi V. Codreanu înv. cari înţelegând nevoia unei vii propagande naţional-culturale aici în această mărginaşă comună la graniţa vestică, prin acest frumos gest au ştiut aprecia munca depusă de susnumiţii studenţi, cari singurii pot şi sunt chemaţi a menţine flacăra românismului nestinsă.

Deasemenea relev şi bine instruatul car al tinerimiei române condus de „învăţătorul" în adevăratul înţeles al cuvântului — Dl Ponta — care a reuşit printr'o muncă gigantică să înfiinţeze acest cor, spre cinstea comunei Şiclău. Iată un învăţător rar în zilele noastre care pe lângă activitatea şcolară, depune şi o abundentă activitate extraşcolară, în misiunea ridicării poporului. Nu putem decât aduce laude acestui tinăr luminător al poporului, conştient de frumoasa şi deficiala lui misiune având astfel de copii ne place să credem că scumpa noastră ţară nu poate decât prospera. Punem în vedere On. Revizoratului şcolar pe acest tinăr, care face cinste tagmei sale.

Iată o comună care poate fi mândră de copiii ei!

Un lucru însă nu înţelegem!

Ce rost au intrigile înbătrânitului inv. Belle? Acest înv. după cum am mai scris, caută să împiedice ori ce acţiune a acestor tineri, dintr'o ambiţie stupidă demnă de „trufia unui curcan." Ce va să zică aceste atitudini anti-româneşti ale înv. Belle? Dlui nu se gândeşte că abuzează de răbdarea de fier a tinerimei care la un moment dat va isbucni şi atunci...!! Nu putem să-i adresăm decât un singur cuvânt bine meritat: ruşine!

Iar tinerilor studenţi le dorim progres, admirându-le iniţiativa!

Horia Vărădeanu.

*

Toracul-mare. In ziua primă de Paşti, a avut loc un concert aranjat de corul gr. ort. rom. „Armonia" din Toracul-mare.

Programul a fost cât de bine selecţionat. Punctele de cor au fost bine executate.

Corul fiind sub conducerea tânărului învăţător Andrei V. La aplauzele publicului „Idila Bihoreană" este executată încă odată.

„In sat la Tâgneşti" piesă de Onitiu V. este bine interpretată. Mai ales Stoianovici în rolul Iţic, interpretează foarte bine pe jidanul veşnic parazitar şi lacom.

Petrecerea s'a terminat într'un spirit vesel până dimineaţa. La succesul moral al concertului a contribuit foarte mult înv. Andrei V.

*

Toracul-mic. In ziua a doua de Paşti, în 21 Aprilie a fost aranjat un concert împreunat cu dans de corul „Doina" din Toracul-mic.

Programul a fost compus din coruri executate cu preciziune. Apoi piesa „Gura lumii" piesă de Nic. Ţinţariu, e foarte de actualitate şi moralizatoare pentru combaterea divorţurilor. Rolu-au fost bine jucate de Laţcu P., Stoiţi P., etc.

Programul se închee cu dansurile naţionale „Bătuta şi Căluşerul".

Orchestra „Lira de 2 ani înfiinţată delectează publicul. Cu aceasta orchestră se pot mândri românii noştri din Banatul Jugoslav de sus. Petrecere s'a continuat până dimineaţa.

I. Baloş.

*

Săvârşin. Zilele trecute a murit jidanul rabin Ladislau zis Horovicz cu ocaziunea aceasta Săvârşinul s'a scăpat de un hidos pui de năpârcă. Acest rabin jidovesc mai ani trecuţi a fost găsit cu contravenţie de petrii pentru aprinjoare (Brichetă).

O!.. Iehova! Iehova! curăţă acest pământ cât mai în grabă de tot ce are sânge în vinele lui ca rabinul mai sus amintit, scapă lumea de aceste scârboase lighioane.

*

Murani. In ziua de 25 Aprilie a venit dl primpretor la o anchetă în contra dlui primar al comunei, care s-a exprimat despre dl Suprefect că ar fi un mincinos.

La aceasta anchetă organele administrative nu au chemat martorii indicaţi în denunţ.

Am fi curioşi să aflăm cum s-a tranşat chestiunea şi ce pedeapsă a primit primarul, care a vorbit de rău pe superiorul său.

Un sătean.

*

Nadăş. In ziua de Paşti servitorul jidanului Meister un ungur de 18 ani, a venit la „joc" ca să strice petrecerea tinerilor români. A provocat un scandal, dar n-a reuşit, pentrucă tinerii l-au alungat din mijlocul lor. Se vede, ca jidanul Meister îşi pune sluga la cale să strice petrecerea românilor cari nu au vrut să l-se angajeze de servitori cu ocazia alegerilor comunale. Tot acest Meister — administratorul pădurei fracmazonului jidan Totisz, dela „Industria Lânei" din Timişoara, — a aflat de bine să se prezinte în ziua de Paşti, la preotul român, ca să-l felicite. In sufletul lui jidovesc va fi spus: „bine că serbezi tu pe Hristos pe carei noi l-am omorât".

Părintele ar fi făcut foarte bine, dacă l-ar fi dat afară, fără nici o vorbă, pentrucă jidanii îşi bat joc de noi, când ne felicită de Paşti.

Românii din Nadăş să bage bine de seamă, că la proximele alegeri comunale să nu se lase înşelaţi de servitorii jidanului şi să voteze numai cu românii adevăraţi cari luptă pentru binele comunei întregi, nu pentru dl Meiszter, jidanul din Galiţia.

*

Săvârşin. In ziua de 21 April a. c. — a doua zi de Paşti, — reuniunea de cântări „Deşteptarea" din aceasta comună, de sub cond. înv. I. Păcurariu, a aranjat un concert urmat de dans în salele hotelului „Central" din loc. Programul a fost format din: cântece, declamări, monoloage şi o piesă teatrală bine reuşite. Venitul curat a fost destinat fondului reuniunii.

Este de observat însă că băncile oficialităţilor şi intelectualităţii române că de minoritari cari sunt foarte mulţi nici nu vorbim — au fost aproape goale, ne este cam genant un astfel de lucru, când în Săvârşin, comună unde tot ce este român şi îi curge sânge de român prin vine, a'r trebui să fie strânşi legaţi la olaltă atât la bucurii cât şi la năcazuri etc. că alt fel minorităţile — îi deosebii fii lui Iuda cari sunt într'un număr îngrozitor — vor să-i subjuge şi asuprească iar cu timpul să facă din Săvârşin, un adevărat viespar minoritar-jidovesc.

*

Juliţa. Zilele aceste a murit în comuna Juliţa cel mai bătrân om, în vrâstă de 92 ani care s'a numit Gheorghe Povica şi care cu toată bătrâneaţa lui tot a putut munci până mai în toamna annlui trecut.

*

Vărădia de Mureş. In ziua de 21 Apr. a. c. în comuna noastră a avut loc „un concert urmat de dans" aranjat de către societatea corală „Cântarea Noastră" de sub dirigenţia neobositului preot. ort. rom. I. L. Turcu. Programul a fost format din cântece, o piesă teatrală şi un joc, aşa numit „Piesă morală" care mulţumită tânărului învăţător. S. V. Pipa, fiind el autorul ei, a făcut publicul asistent să râze cu lacrimi în ochii, s'au distint la aceasta piesă tinerii copilaşi I. Dehelean, V. Cădariu şi fetiţele. M. Curescu şi I. Cadariu. Publicul asistent a fost într'un număr destul de mare fiind şi de prin comunele vecine. Se remarcă prezenţa Dlui N. Turcu Lugoj, Dlui Voiticeanu cu Dna, Dl. I. Marian din Arad, Sălăgean şi Dna, Bârzava, Dşoara N. Ţeranu Timişoara, Dna Verginea Covaciu şi Dşoar M Adam Juliţa, Dl. Al Curin cu Dna, Dna I. A. Turcu, Dna văd. Ţeranu, Dna I. L. Turcu, Dl. Ponta cu Dna, Dl. Mircu Dna stud. V. Vişoiu şi alţi care ne scapă.

Venitul curat a fost destinat fondului „Casei Culturale".

Vărădeni şi de data aceasta vin a mulţumi părintelui I. L. Turcu şi împreună tuturor membrilor societăţi corale „Cântarea Noastră" pentru munca şi jertfele ce le-au adus şi le aduc pentru cât mai buna reusire a astorfel de serbări.

Societatea, la rândul ei ţinea mulţumi tuturor celor cari au participat la aceasta petrecere şi ne-au făcut onoare cu prezentia Dlor.

Terenţiu Deacu
secret. societ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din suferinţele românilor din Banatul jugoslav.

Din ordinul primpretorului s'au confiscat în comuna Ritişor dela ţărani 30 exemplare din *Almanahul Banatului*, pe motivul că este o carte iredentistă, ilustrând un ţăran român, care stă trist răzimat pe coasă la frontieră. S'au făcut perchiziţii la bibliotecile bisericeşti din Jabuca şi Ceştei, căutându-se după cărţi cu conţinut iredentist.

*

Imediat după plecarea P. S. Episcopului Dr. Traian Badescu, cu ocaziunea vizitaţiunii canonice din toamna anului 1929, ein ordinul primpretorelui sârb, jandarmii au descrăcat — în faţa publicului adunat înaintea bisericii — pe coriştii Românii din *Marcovăţ* de conturile lor tricolore, privindu-le ca un semn de agitaţie contra integrităţii statului iugoslav şi drept pedeapsă au desfinţat corul şi fanfara din Morcovăţ, confiscându-le instrumentele muzicale şi statutele.

Tot dintr'un capriciu al primpretorelui sârb s'au confiscat în mod abuziv în anul trecut şi instrumentele fanfarelor din Vlaicovăţ şi Coştei şi numai după un an s'au restituit — în stare ruinată, toate ruginite, — după multe intervenţiuni făcute pela Belgrad.

In februarie 1928 s'a publicat licitaţie publică pentru zidirea bisericii ortoeoxe române din *comuna Coştei*, o fruntaşă comună curată românească dela frontiera Jugoslavă cu respectarea tuturor formelor prescrise de Legile şi Regulamentele în vigoare la Biserica noastră ort. rom. autonomă. Au incurs 7 oferte. S'a primit oferta antreprenorului Ioseph Specht din Gudriţ (lângă Vârşeţ), faţă de oferta architectului sârb Iovancici, deşi aceasta din urmă a fost cu 7000 Din. mai eftină. Anume comuna bisericească prin caetul de sarcini şi-a rezervat dreptul, să încredinţeze lucrările firmei, care'i oferă mai mare garanţie. Deci cu antreprenorul Ioseph Specht s'a încheiat un contract în regulă, numindu-se ca expert technic, organ de control architectul sârb M. Ioanovits din Vârşeţ. Acest contract a fost aprobat de Consistorul din Caransebeş, care are Jurisdicţiune bisericească şi asupra comunei bisericeşti din Coştei.

Architectul sârb Iovancici a încercat, să înduplece pe antreprenorul I. Specht, să'l ia de companist şi fiindcă n'a reuşit, a început să se răsbune. In contra antreprenorului I. Specht a pus în circulaţie fel de fel de învinuiri tendenţioase şi calomnii, iar contra comunei bisericeşti a făcut denunţ la Ministerele din Beograd, susţinând, că Episcopul român din Caransebeş n'ar avea dreptul, să acoarde autorizaţiuni pentru zidirea de biserici pe teritorul iugoslav. La raportul oficiului protopresbiterial ortodox român din Vârşeţ Ministerele din Belgrad au recunoscut dreptul autonom al Episcopiei ort. rom din Caransebeş, recunoscând valabilitatea contractului încheiat de biserica din Coştei.

Architectul sârb Iovancici nu s'a astâmpărat, ci a intervenit din nou la Ministerul lucrărilor publice din Beograd, de astădată — afirmative — sprijinit de o coadă de topor, pe motivul că nu se poate admite pe teritorul Jugoslaviei o biserică zidită în stil „românesc", deşi planul bisericii era bizantin. Ministerul a pretins modificarea planului original, denaturându-se caracterul bizantin şi întroducându-se caracter „sârbesc" (necunoscut de speciaţişti), prin aplicarea alor 2 turnuri înalte. Comuna bisericească română din Coştei de dragul păcii a adoptat această propunere, învoindu-se să ridice 2 turnuri înalte.

Văzând arch. Iovancici, că nici acest atac n'a reuşit, a ridicat noui acuze, susţinând, că biserica rom. se zideşte pe bani colectaţi din România şi că biserica nouă va fi un focar de iredentism românesc. La ancheta ordonată s'a constatat, că fondul de zidire de aproximative un milion dinari, provine din vânzarea unor moşii cari au fost proprietatea bisericii.

Spulberându-se şi această acuzaţie nebazată, Iovancici a cerut din nou ca Min. Lucrărildr publice din Beograd, să interzică demolarea bisericii vechi, fiind aceasta un monument istoric şi de artă.

O nouă anchetă ordonată din Biograd a constatat, că vechia biserică a fost construită în anul 1802, şi nu posede nici o pictură sau altă lucrare de artă, care să o califice de monument istoric.

Văzând Iovancici, că nu a obţinut rezultutul dorit cu acuzaţiunile sale făcute la Min. de Culte şi de Lucrării publice, a ridicat acuză la Ministerul de Justiţie, care a ordonat anchetă pentru lămurirea ţuturor punctelor de acuză.

La rapoartele repetate prezentate de oficiul protopopesc rom. din Vârşeţ, Episcopatul din Caransebeş a intervenit la Beograd prin Ministerul de Externe din Bucureşti, de unde a primit răspunsul, tot pe cale diplomatică, că şi Minist. de Justiţie din Beograd, recunoaşte autonomia bisericii ort. rom. din Jugoslavia şi aprobă contractul încheiat de com. biser. din Costeşti cu antreprenorul I. Specht.

In urma autorizaţiunii primite în Septembrie 1929 s'a început demolarea bisericii vechi, s'a săpat fundamentul nou, iar prin Oct. 1929 s'a sfinţit peatra fundamentală, începându-se zidirea, care s'a şi făcut până la soclu, întrerupându-se din cauza iernii.

In primăvară anului curent trebuiau să reinceapă lucrările, dar la intervenţia repetată a lui Iovancici, Min. de Justiţie din Beograd a adus o hotărâre, conform căreia se ordonă sistarea lucrărilor şi colandarea lucrărilor executate printr'o Comisiune prezidată de delegatul Min.-lui de Justiţie, care va fixa preţul lucrărilor executate de Antreprenorul I. Specht, Asemenea ordonă Minist. de Justiţie din Beograd, că comuna bisericească din Costeşti, să plătească toate spesele efective, avute de arch. Iovancici cu intervenţiunile sale, precum şi toate cheltuelile diverselor Comisiuni de anchetă. Minist. de Justiţie. Ordonă să se publice o nouă licitaţie, la Serviciul ţechnic comunal din Vârşeţ, la care se va admite şi un reprezentat din partea comunei bisericeşti din Coştei.

Rezultatul nouii licitaţii, despre care se va incheia un proces verbal, însoţit de planuri, caetul de sarcini. condiţiunile speciale etc. se va înainta Ministerului de Justiţie spre aprobare. Tot în urma denunţului făcut de arch. sârb Iovancici, Minist. de Justiţie din Beograd ordonă, să se designeze de către Comuna biser. din Coştei un nou loc pentru zidirea bisericii noui, deoarece locul prezent nu este potrivit, întrucât noua biserică va face umbră asupra şcolii din vecinătate care şcoală formează tot propietatea bisericii române, şi este clădirea vechei şcoale confesionale române.

CINEMA

CETATE: 2—3 Maiu APOLO: 4—5 Maiu
DOINA: 6—7 Maiu MĂHALA: 8 Maiu

„Eroul din Sevila"

Dramă romantică inspirată după celebra melodie, care este azi fredonată pe tot globul. Filmul este filmat în întregime în cele mai pitoreşti regiuni, ale Spaniei romantice. Rolurile principale au fost încredinţate unor artişti, a căror apariţie pe ecran, în superbele costume spaniole şi în mijlocul admirabilelor regiuni din Pirinei, fac impresia unui tablou de artă.

In rolurile principale:
MARCUERITTE ALLAN — ALEXANDER D'ARCV
Monopol: Dorianfilm — Bucureşti

Architectul Iovancici este originar din comuna Izbişte (lângă Vârşeţ), fiu de ţigan sârb. In revoluţia din 1918 a terminat un curs de architectură din Viena, obţinând un fel de diplomă, cu menţiunea „gut für Orient". In perioada de traziţie a reuşit să fie numit de inginer şef al oraşului Vârşeţ, dar demascat de proprii săi colegi sârbi, a fost suspendat din post. Acest ignorant a zidit biserica sârbească din Srediştea-Mare şi Oriovaţ aşa de rău, încât şi azi este în proces de despăgubire cu susnumitele biserici. Neputând trăi prin muncă cinstită, faimosul Iovancici să ocupă cu tot felul de afaceri neroase.

In special şi-a luat rolul de denunţiant al Românilor, pe cari îi terorizază cu insinuări nebazate.

Dânsul a implicat comuna bisericească română din *Deliblata* într'un proces cu antreprenorul sârb Antonovici din Panciova, care proces a cauzat bisericii rom. din Deliblata o perdere de peste 700 000 Dinari, ca spese pentru diverse comisiuni, expertize, lucrări suplimentare, din care o mare sumă i-a revenit acestui Iovancici, spese aprobate în mod legal de Min. de Justiţie din Beograd.

Tot zbirului Iovancici se atribuie şi faptul, că comunile bisericeşti române din *Grebenat* şi *Marghita-Mare* nici azi n'au primit autorizaţiune dela Serviciul technic Judeţan din Vârşeţ, pentru zidirea de case culturale, deşi înainte cu 2 ani au înaintat cerere pentru aceasta (în acest sens). Tot de 2 ani aşteaptă şi comuna bisericească din *Ritişor* autorizaţie pentru zidirea unei case parohiale, fără a putea obţine. Intreaga activitate edilitară a comunelor bisericeşti din Banatăl iugoslav este paralizată de acest duh necurat, tip brutal de comitagi. Ori-ce om bun de simţ se revoltă în faţa acestor nedreptăţi şi se întreabă cu mirare, cum se explică faptul că guvernul din Beograd dă crezământ denunţurilor false ale păcătosului Iovancici, ba îl şi recompenzează şi încurajeară aprobându-i din abundenţă toate spesele din bugetele secătuite ale bietelor biserici române, impilate de zbiri fără suflet ca ţiganul Iovancici.

E timpul, să se facă o nouă intervenţie pe cale diplomatică la Belgrad, cerând respectarea autonomiei bisericii ortotoxe române din Jugoslavia, recunoscută de constituţie. Iată ce are de suferit românul într'un Stat aliat cum este Jugoslavia, î n r u d i t cu Dinastiea Română.

Câtă vreme sârbii din România beneficiză de toate drepturile, în Jugoslavia nici măcar invalizii, văduvele şi orfanii de război români nu primesc nici un ajutor dela Stat, ba, dacă cumpără pământ trebue să ceară concesiune specială dela autorităţi ca să fie trecuţi în cartea funduară, cu dreptul de propietate.

Corespondent.

Brutalităţile electorale la Soroca

„Universul" din 24 Aprilie publică următoarea ştire:

Soroca, 19 Aprilie

Deşi lupta electorală n'a început, guvernul, care îşi prevede înfrângerea, a început, prin prefectul Lupaşcu, samavolniciile în judeţ. Primarii şi şefii de organizaţii au primit ordine să i-a toate măsurile ca opoziţia să nu-şi poată face propaganda. Lupta se îndreaptă în special asupra d-lui A. C. Cuza, care se bucură de un puternic curent în localitate.

Vom arăta aici un fapt, care va dovedi cum înţelege d. Vaida să facă alegerile la Soroca.

In seara de 17 Aprilie erau adunaţi la săteanul Vasile A. Vasiloaei din Şuri vreo 30 de ţărani care aşteptau sosirea delegatului cuzist din Bălţi, d. Noviţchi, cu care să plece, noaptea, la Soroca pentru depunerea listei d-lui Cuza. Pentru a împiedeca plecarea, la orele $10^1/_2$ noaptea, vine jandarmul Merticaru cu agentul fiscal Donighevici să împlinească de bir pe locuitorul A. Vasiloaei. După ce au alungat oamenii, izbindu-i şi înjurându-i, au început să devasteze casa. *A desbrăcat până şi pe femeea lui A. Vasiloaei de haine, luându-i-le. Cum pe masă, ce'n preajma sărbătorilor, erau toate blidele, agentul fiscal le-a trântit jos, sfărâmându-le. De asemenea au trântit jos icoana sfărâmându-o. Au scos şi uşa din ţâţâni s'o ia în contul birului. Un act de-o aşa brutalitate încă nu s'a petrecut în judeţul nostru şi încă nu s'a auzit ca la 11 noaptea să vină perceptorul să facă acte de executare barbară.*

Cine este agentul fiscal?

Agentul fiscal Donighevici, numit de actualul guvern, este supus străin. Fratele lui este comisar la G. P. U. şi terorist sovietic. Prin faptul c'a sfărâmat până şi icoana, este dovadă că egentul Donighevici este comunist convins.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Actul de barbarie petrecut la Şuri, a indignat toată populaţia. Iată cum ne vesteşte guvernul că vrea să-şi asigure reuşita.

*

In total vor fi deci şase liste.

Se aşteaptă sosirea d-lor A. C. Cuza şi Iuniu Lecca. De asemenea soseşte d. Corneliu Zelea Codreanu cu 50 de studenţi. Preşedintele centrului studenţesc din Iaşi, d. Pătraşcu, a sosit cu un grup de studenţi. De asemenea din Bălţi au sosit d. profesor Petru Stati şi d. Noviţchi, începând propaganda pentru lista d-lui Cuza.

Dacă propaganda va fi liberă şi alegerile nu vor fi mistificate, guvernul va suferi o ruşinoasă înfrângere.

Cum sprijineşte dl. Bocu pe meseriaşii români.

In mai multe rânduri am arătat că autorităţile noastre nu înţeleg să sprijinească pe meseriaşii români, aşa cum ar fi datoria lor să facă, ci preferă pe ori care străin, numai şi numai din motivul, că nu au nici-o urmă de simţ de cinste românească.

Intre aceştia se numără — evident — şi dl. Sever Bocu, care în ziua de 16 Aprilie 1930 a primit pe dl. Dimitrie Bandu, maestru de sobe de teracotă, promiţându-i că în aceaşi zi va veni la dânsul să-şi aleagă soba ce are a se zidi în biroul d-sale directoral.

Dl. Bandu a aşteptat în zădar. Bocu n'a venit.

In ziua a treia, dl. Bandu, maestru român cu bună reputaţie, s'a dus să vadă de ce întârzie vizita d-lui Sever Bocu.

Şi ce a văzut?

O sobă de teracotă, făcută de un maistru minoritar, se ridică în faţa sa cuprinsă de mirare.

Bietul maestru român, batjocorit de înaltul directorat al lui Bocu (etaj II; 105 metri de-asupra nivelului mării) a trebuit să plece cu inima strânsă de durere şi cu sufletul rănit, pe când minoritarul îşi freca mânele cu satisfacţie, pentrucă a ştiut să ia o bucată de pâine din gura unui român... Minoritarul cu sufletul la Budapesta.

Şi dl. Bocu se bate pe piept că nu are nevoie de a aduce dovezi că este bun român. In opoziţie n'a putut face nimic pentru naţie, iar la putere nu vrea s'o ajute: acesta este dl. Sever Bocu, care a făcut România Mare şi care se teme că acest ingrat popor îl va frânge pe roată. De ce te temi nu scapi!

INFORMAŢIUNI.

In atenţia adevăraţilor creştini. Să nu se creadă, că lupta noastră contra francmasoneriei se bazează numai pe nişte simple presupuneri pesimiste.

Francmasonii de fapt lucrează la distrugerea credinţei creştine şi în acest scop se folosesc de tot felul de apucături satanice, pe cari oamenii superficiali nici nu le observă, atât de rafinat sunt puse la cale.

Francmasonii din actualul guvern au dat o subvenţie de 3 milioane lei unei trupe teatrale, care a pornit în „propagandă culturală" prin ţară cu piesa istoricului armean-turc Victor Eftimiu: „Marele duhovnic".

Pentru aceasta operă istorică, francmasonul dela culte, cinsteşte din banii statului, trei milioane, ca actorii să cutriere ţara şi să joace rolul unui patriarh ortodox, care la un moment dat spune, că sf. cuminecătură, rugăciunile şi Tainele lui Hristos sunt nişte prostii, fără nici un scop.

Cetiţi textul piesei „Marele Duhovnic" şi vă convingeţi de felul infam în care francmasonii noştri, de comun acord cu francmasonii bolşevici, au pornit lupta pe toate fronturile contra credinţei creştine.

Toate lojele din lume stau în strânse legături între ele. Astfel masonii români lucrează de perfect acord cu cei din Moscova, după ordinele ce le primesc direct dela marele Sanhedriu jidovesc, care mereu îşi schimbă sediul. Il afli la Paris, apoi la Londra de unde pleacă în America, etc. Vagabondează, pentrucă este jidovesc şi vagabondajul este nota caracteristică a rasei semite.

Francmasonul dela culte angajează pe fratele său de lojă, pe corcitura asiatică Victor Eftimiu şi pornesc la luptă contra credinţei, cu „Marele Duhovnic", în acelaşi timp francmasonii din Rusia, distrug bisericile şi dărâmă mănăstirile arzându-le toate obiectele sfinte.

Şi tu iubite frate întru Hristos, stai cu mâinile în sân şi aştepţi să-ţi cadă mura în gură.

Mişcă-te, nu vezi moartea ce te ameninţă.

Dacă preotul tău ar fi nevrednic de chemarea sa, tu nu te supăra pe Hristos, ci te roagă lui şi apără-I altarul sfânt de furia duşmanului.

Iartă şi tu greşala preotului tău şi vei vedea, că bine va fi de tine. Şi dacă preotul tău ar fi prea păcătos, încât nu'l poţi ierta, nici atunci să nu te lapezi de biserica care a dat viaţă şi mângăiere părinţilor şi strămoşilor tăi. Nu te lăpăda de acela care este stăpânul tău, creatorul tău şi părintele tău.

Gândeşte-te la moarte şi la viaţa de veci!

Distruge pe duşmanii lui Hristos, pe francmasoni, unde îi întâlneşti. Să nu-i cruţi si nici sămânţă să nu laşi din ei în urma lor.

Aşa ne cere suprema lege a conservării noastre ca neam, aşă ne dovedeşte de corect istoria trecutului nostru şi asa este logic să procedăm pentru asigurarea viitorului copiilor şi fraţilor noştri români.

Aşa să ne ajute Dumnezeu.

Logodnă. Dşoara Florica Popovici, fiica dlui Dr. Nicolae Popovici, profesor la Academia teologică din Arad s'a logodit cu dl Grigorie Moldovan, subdirector de bancă în Cluj. Felicitări.

O mare nenorocire a fost evitată la o biserică din Iaşi. O nenorocire similară celeia dela Costeşti era să se producă în noaptea Invierii la biserica parohială din Copou, din marginea Iaşului.

Biserica era plină de enoriaşi, iar preotul începuse slujba divină. Printre cei din biserică se aflau şi elevii şcoalei de corecţie din Copou. Fiecare copil avea în mână o lumânare. La un moment dat panglica unei coroane s'a aprins dela lumânarea unui copil. Flacările au cuprins coroana şi o panică grozavă s'a produs în rândurile credincioşilor. In haosul de ţipete, fiecare căuta să-şi salveze viaţa Cei din jurul altarului au dat buzna peste copii. In zăpăceala produsă mai mulţi credincioşi s'au ales cu leziuni.

Dela coroană începuse să ardă podul pridvorului.

După ce biserica a fost evacuată focul a putut fi localizat, iar mai târziu credincioşii au reîntrat în biserică şi slujba Invierii a putut avea loc.

In atenţia plugarilor. Agricultorii cari au nevoie de maşini agricole ca: semănători, trioare, vânturători, selectoare, batoaze de treer şi tractoare să se adreseze Federalei „Bănăţeana" din Timişoara, str. Müller Guttenbrunn No. 17b, care, din încredinţarea Centralei Cooperativă de Import Export face aprovizionarea cu maşini agricole în aceasta regiune în următoarele condiţiuni:

Cumpărătorii vor avea o reducere de plată de 15 până la 25% care va fi suportată de Ministerul Agriculturei la comaodă se va plătii 25—35%, iar restul de 50% în decurs de 1 până la 5 ani cu o dobândă ce se va fixa ulterior.

Federala Bănăţeana vinde şi sfoară de manilă de calitate bună şi cu preţurile cele mai reduse.

Direcţiunea Băii şi Plajei Com. (Strand) aduce la cunoştinţa publicului, că baia se deschide azi la 1 Mai şi stă la dispoziţia publicului.

Abonamente se eliberează dela ora 8 a. m. până la ora 7 p. m. Prenotările se vor lua în considerare numai până la 10 Mai.

Direcţiunea.

Un cotidian Românesc la Timişoara. Dl Sever Bocu e pe cale de a se pocăi. Conform proverbului german: Schuster bleib bei deinem Leisten (pantofar rămâi la calapodul tău!) dl Bocu s-a apucat de meseria singură la care se pricepe: gazetăria.

A dat ordin tuturor primăriilor să se aboneze la cotidianul „Vestul" ce va apare la 1 Maiu c. şi să trimită imediat costul abonamentului, Lei 1500 pe adresa gazetei ce încă nici n-a apărut.

Calculaţia dlui Bocu e foarte reală are 1500 comune în paşalicul său, dela care incasează câte 1500 lei, adecă totul 2¼ milioane lei anual. Publicaţiunile oficiale ce se vor face la acest organ, vor aduce cel puţin 2 milioane lei la an. Redacţia şi tiparul îl costă 1½ milioane anual, rămâne un câştig de cel puţin 3 milioane la an.

Se zice că va fi o gazetă independentă, fără colorit de partid.

Să dea Dzeu aşa se fie, dar noi nu credem. Nu putem crede, că oamenii lui Bocu să nu facă politica partidului naţional-ţărănesc. Atunci pentru ce i-ar plăti Bocu?

Sau, se poate, că simte sfârşitul „glorioasei" guvernări Maniu şi vrea să-şi asigure un mic ciolan de ros în opoziţie?!

Până nu vedem cum se prezintă, nu zicem nimic afară de o profeţanie:

Dacă „Vestul" se va prezenta după chipul şi asemănarea lui Bocu, atunci mai bine să nu apară deloc. Nu vrem ca ardeleanul Bocu să ne facă de râs pe noi adevăraţii bănăţeni. Zăpăcită şi mincinoasă gazetă va fi atunci „Vestul".

In România toate se pot. Bulgarii din Dobrogea au vrut să se organizeze în partid bulgăresc, dar nu le-a succes. Atunci s-au gândit la una bună: Au cerut să fie înscrişi în partidul maghiar, cu care simpatizează foarte mult.

Admirabil partid este „partidul maghiar". Acolo toate neamurile şi toate rasele lumei se pot înscrie. Dacă am avea negrii în România, aceia cu siguranţă ar fi înscrişi în partidul maghiar.

Numai ţiganii au mai rămas fără partid. De ce nu se interesează grofii şi baronii lui Horty, ca să înscrie şi pe aceştia în partidul maghiar? Sau acolo întră numai aceia, cari se trudesc să desfacă graniţele actuale ale României? S-o spună pe faţă, să nu aibe nici o frică, nimeni nu se leagă de dânşii, atâta vreme cât stau naţ.-ţărăniştii la putere.

O lege împotriva speculei în... Jugoslavia. Regele Alexandru al Jugoslaviei a sancţionat o nouă lege împotriva concurenţei necinstite în comerţ, meserie şi industrie, stabilind astfel un regim moral şi în aceste domenii.

In baza nouei legi se vor pedepsi aspru toţi aceia, cari fac reclamă ilegală sau mincinoasă, indică o origine falsă a mărfurilor, abuzează de marca unei fabrici străine, cari corup, calomniază sau trădează secretele de producţie etc. etc.

O astfel de lege ar fi foarte bună şi pentru România unde comercianţii şi industriaşii jidani numai din excrocherii mai trăesc.

La noi toate stofele fabricate aici se vînd de stofe veritabile engleze pe preţul înzecit: toţi comercianţii mari înşeală pe cei mai mici în modul cel mai nemilos, etc.

Corupţie pretutindeni.

Minciuna domineazâ în toate domeniile, chiar şi în comunicatele oficiale ale dlui Bocu...

...Cât de bună ar fi o asemenea lege şi pentru noi.

...şi să fie cine s-o execute!

Expoziţia de pictură. Dumineca 4 Maiu c. se deschide expoziţia de pictură a d-şoarei *Lavra Cocea*, în pavilonul asociaţiei culturale bănăţene, la ora 11, a. m.

Corpul Portăreilor Tribunalului Timiş-Torontal.

No. 6639/1929 corp. port.

Publicaţie de licitaţie.

Subsemnatul Portărel aduc la cunoştinţă publică, că în urma decizului cu Nr. G. 10187/1929 al Judecătoriei Urbană II, Timişoara, în favorul Cooperativei de Credit Industrial repr. prin Dr. Victor Veterány avocat din Timişoara, pentru suma de 12.000 Lei capital, interese de 15½% dela 9, v. 1927, şi pentru spese în 2273 Lei deja stabilite şi cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuarea licitaţiunei pe ziua de **7 Maiu 1930 ora 15** în Timişoara III. Bulev. Carol No. 58 pe când şi unde se vor vinde prin licitaţie obiectele sechestrate şi anume: mobile de birou preţuite, în 14.600 Lei.

Timişoara, la 8 IV 1930.

Portărel, *Indescifrabil.*

Corpul Portăreilor Tribunalului Timiş-Torontal.

No. 2349/1929.

Publicaţie de licitaţie.

Subsemnatul Portărel aduc la cunoştinţă, publică, că în urma decizului cu No. G. 8274/1929 al Judecătoriei Urbană I. Timişoara, în favoarea lui Petru Pavel reprezentat prin Dr. Tiberiu Moise avocat din Timişoara, pentru suma de 7.560 Lei capital, interese de 12% dela 1/I 1928 şi pentru spese în 1.180 Lei deja stabilite şi cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuirea licitaţiunei pe ziua de **17 Maiu 1930 ora 12** în Timişoara, I. str. Gheorghe Lazar No. 3 pe când şi unde se vor vinde prin licitaţie obiectele sechestrate şi anume: Mobile de casă preţuite în 28.400 Lei.

Timişoara, la 19/I. 1930.

Portărel, *Indescifrabil*

Corpul Portăreilor Tribunalului Timiş-Torontal.

Publicaţie de licitaţie.

Subsemnatul Portărel aduc la cunoştinţă publică, că în urma decisului Nr. G. 17310/1929 al Judecătoriei urbană I. Timişoara în favorul lui Bernhardt Littmann reprezentat prin Dr. Nestor Porumb avocat din Timişoara pentru suma de 1000 Lei capital, interese de 12% dela acţionare până la achitare şi pentru spese în 395 Lei deja stabilite şi cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuarea licitaţiunei pe ziua de **19 Mai 1930 ora 12** în Timişoara II, str. Trei Crai Nr. 7, pe când şi unde se vor vinde prin licitaţie obiectele sechestrate şi anume: mese, feţe de masă, scaune şi mobile de restaurant preţuite în 12.340 Lei.

Timişoara, la 16 Apr. 1930.

Portărel, *Indescifrabil.*

Lazar-Popovici:

„TAINA VIEŢII LUNGI"

Cei bolnavi, cei cari şi-au perdut dragostea de viaţă şi bucuria, **nădăjduiţi!** Ştiinţa a găsit mijlocul desăvârşitei vindecări a tuturor bolilor trupeşti şi sufleteşti. Cetiţi volumul: „*Taina vieţii lungi, bucătăria fără foc* sau *regimul crud*", cu peste 200 reţete. Preţul Lei 80.— plus Lei 12.— pentru francatura recomand. Se poate comandà la *Librăria diecezană din Arad.*

Asociaţia Corurilor şi Fanfarelor din Banat.

A P E L.

In interesul Asociaţiei şi pentru o cât mai strânsă legătură între toate Societăţile Culturale, *Revista Corurilor şi Fanfarelor Bănăţene, trebue să apară.*

Facem prin aceasta un călduros apel, către toţi acei, ce înţeleg să muncească pentru luminarea neamului nostru şi îi rugăm să sprijine cu fapta, îndemnul ce adresăm, atunci când este vorba de un lucru absolut necesar în mişcarea muzicală a Banatului.

Se înţelege dela sine că, **Revista nu va putea trăi fără fonduri şi în acest scop,** *rugăm pe fiecare membru şi mai ales fiecare Societate să binevoiască a se înscrie ca abonat pe un an, anticipând cel puţin jumătate din plata abonamentului care este 300 Lei anual.*

In revistă se vor publica informaţiuni, asupra Concertelor date de fiecare Reuniune, dări de seamă, ordine din partea Asociaţiei, lecturi, programe, iar la sfârşitul fiecărui număr se va ataşa ca supliment o piesă muzicală.

Totodată facem un călduros apel, către toţi mânuitorii de condei, şi-i rugăm să binevoiască a ne da preţiosul lor concurs.

Orice corespondenţă relativ la Revistă, să se trimită D-lui I. Cucu Bănăţeanu, comuna Bozovici, Jud. Caraş, iar înscrierile pentru abonament, precum şi sumele respective, să se îndrumeze preşedintelui Asociaţiei Corurilor şi Fanfarelor D-l Iosif Velceanu, Timişoara, Bdul Berthelot No. 21.

Suntem convinşi că veţi înţelege străduinţa noastră şi, urându-vă spor la muncă, vă salută cu multă însufleţire.

Timişoara, 15 Aprilie 1930.

Secretar
I. Cucu Bănăţeanu

Preşedinte
Prof. Iosif Velceanu.

Comisiunea Interimară a Municipiului Timişoara.

No. III. 14315. din 9 Aprilie 1930.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Publicăm licitaţie de data de 30 Aprilie ora 10 a. m. în biroul de licitaţii al Primăriei, pentru închirierea restaurantului dela Băile de plaje, pe termen de 3 ani, începând dela 1 Maiu 1930.

Amatorii vor prezenta la aceasta dată ofertele semnate timbrate, închise, sigilate şi provăzute cu garanţie, de 5% în numerar sau efecte de stat, asupra chiriei de pe un an.

Caetul de sarcini şi condiţiunile de licitaţii se pot vedea la Serviciul economic com. zilnic în orele oficiale.

Comisia interimară a municipiului Timişoara.

Comisiunea Interimară a municipiului Timişoara.

Nr. III. 14870 din 16 Aprilie 1930.

PUBLICAŢIUNE.

Aducem la cunoştinţă că Fabrica de ghiaţă, cu 1 Mai 1930, începe distribuirea ghieţii pe sezonul anului 1930.

Preţul ghieţei artificiale pentru o cantitate zilnică de 6 kgr. transportată la locuinţă, s'a fixat în suma de 240 Lei lunar, iar cantitatea 100 kgr. ab fabrică în 110 Lei.

Inscrierile pentru abonament se pot face direct la Abatorul comunal, prin carte postală, sau telefonul Nr. 440.

Incasările abonamentului se fac direct, prin un angajat al fabricei de ghiaţă, ca şi în anul trecut.

Comisia interimară a Municipiului Timişoara.

Corpul Portăreilor Tribunalului Timiş-Torontal.

No. 6454/930.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţă publică, că în urma Decizului cu Nr. G. 16206/1929 al Judecătoriei Urbană I. Timişoara, în favorul lui Dr. Virgil Opreanu avocat în Timişoara, pentru suma de 13679 Lei capital, int. de 10% dela 20 Sept. 1929 şi pentru spese în 2546 Lei deja stabilite, şi cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuarea licitaţiunii pe ziua de 3 Maiu 1930 ora 12 în Timişoara II. str. Telegrafului No. 2, pe când şi unde se vor vinde prin licitaţie obiectele sequestrate şi anume: mobile de casă preţuite în 10150 Lei.

Timişoara, la 1 IV. 1930.

Indescifrabil.

C I N E M A

CETATE: 26—27 Aprilie APOLLO: 28—29 Aprilie,
DOINA: 30 Apr. — 1 Maiu. MĂHALA: 3 Maiu.

„Pe sub Liliacul înflorit."

Admirabil film sentimental după celebra romanţă „WEN DER WEISSE FLIEDER WIEDER BLÜTH"

Regia: ROB. WEHIMUTH

In rolurile principale:

VERA SCHMITTERLÖW — CASTON JACOUET — WALTER GRÜTERS

Monopol: Szeszlerfilm—Bucuresti

Vine! Vine!

ŞTRENGARIŢA

cu DINA GRALA

Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad.

BCU Cluj / Central University Library Cluj